

Τα προειδοποιητικά σημάδια του αυτισμού από τα πρώτα κιόλας βήματα του παιδιού

Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός / Υγεία και ιατρικά θέματα

Είναι φυσιολογικό για κάθε γονιό, ειδικά τα πρώτα χρόνια με το παιδί, να κοιμάται και να ξυπνάει αγωνιώντας για την υγεία και την ανάπτυξή του. Μια από τις πάγιες ανησυχίες είναι και το ενδεχόμενο να παρουσιάσει το παιδί κάποιον βαθμό αυτισμού, έστω και στο χαμηλό άκρο του φάσματος. Γι' αυτό, καλό είναι να έχουμε το νου μας όλα τα προειδοποιητικά σημάδια που ενδέχεται να εμφανιστούν από το πρώτο κιόλας έτος.

Σε πολλές περιπτώσεις, παιδιά με αυτισμό εμφανίζουν αποκλίσεις στην κοινωνική και γλωσσική τους ανάπτυξη από βρέφη ακόμα, πριν κλείσουν τον ένα χρόνο ζωής. Επειδή, όμως, κάθονται, μπουσουλάνε και περπατάνε στην ώρα τους, είναι δύσκολο για τους γονείς να παρατηρήσουν άλλες, πιο ανεπαίσθητες λεπτομέρειες, όπως είναι π.χ. τα νεύματα, οι μιμήσεις, οι τρόποι που επικοινωνεί με άλλα παιδάκια κλπ. – αν και ο παιδίατρος οφείλει να κάνει όλες τις σχετικές ερωτήσεις σε κάθε επίσκεψη.

Αναγνωρίζοντας τα σημάδια από νωρίς

Έχοντας υπ' όψιν, ότι τα πρώιμα συμπτώματα του αυτισμού διαφέρουν πολύ από παιδί σε παιδί, τόσο σε πλήθος όσο και σε σοβαρότητα, μπορούμε να έχουμε τα μάτια μας ανοιχτά για κάτι από τα παρακάτω:

Κοινωνικοποίηση

Στον τομέα της κοινωνικοποίησης, ένα παιδί αναπτύσσει σταδιακά την ικανότητα να αντικρύζει το βλέμμα μας, να αντιδρά στο χαμόγελο και τις εκφράσεις μας, να κοιτάζει αντικείμενα που του δείχνουμε, να δείχνει εκείνο αντικείμενα με το δάχτυλο, να φέρνει αντικείμενα σε μας, να εκφράζεται με το πρόσωπο, αλλά να αντιλαμβάνεται τι σημαίνουν οι εκφράσεις των άλλων. Όταν δεν κάνει κάτι από αυτά ίσως είναι λόγος ανησυχίας.

Επικοινωνία

Ένα παιδί, με τον καιρό, θέλει και αρχίζει να επικοινωνεί με τους άλλους δείχνοντας αντικείμενα και δίνοντας πράγματα, μαθαίνοντας μικρές λεξούλες (πριν τους 16 μήνες), καταλαβαίνοντας τι είναι αυτά που λέει, γυρίζοντας στον ήχο του ονόματός του, κάνοντας μικρές «συζητήσεις», παίζοντας μιμητικά παιχνίδια και χρησιμοποιώντας τη μνήμη του για να συγκρατεί διάφορες νέες πληροφορίες (χρώματα, αριθμούς κλπ.). Όταν δεν μπορεί να επικοινωνήσει με κάποιον από αυτούς τους τρόπους, ίσως πρέπει να το ψάξουμε περισσότερο..

Συμπεριφορά

Μετά τους πρώτους μήνες, τα παιδιά παρουσιάζουν κάποιες συνήθειες συμπεριφορές όπως είναι το χειροκρότημα, το κούνημα (χορός), το τρίψιμο των δαχτύλων, το περπάτημα στα ακροδάχτυλα κλπ. Ένα παιδί που επαναλαμβάνει αυτές τις συμπεριφορές για ασυνήθιστα μεγάλα χρονικά διαστήματα ίσως εμφανίσει κάποιου είδους αυτισμό. Το ίδιο και εάν δυσκολεύεται να στρέψει την προσοχή του σε μια νέα δραστηριότητα, δείχνει εμμονή με την τάξη και τη ρουτίνα, παίζει με τμήμα ενός παιχνιδιού και αγνοεί το υπόλοιπο, δεν αντιδρά στον φυσικό πόνο ή κοιτάζει για ώρα διάφορα αντικείμενα από ασυνήθιστες οπτικές γωνίες.

Παραδείγματα αποκλίσεων απ' την τυπική συμπεριφορά (ανά ηλικία)

12 μήνες

Πάνω στον χρόνο ένα παιδί γυρίζει το κεφάλι του όταν φωνάξουμε το όνομά του. Ένα παιδί με αυτισμό μπορεί να μη γυρίσει όσες φορές κι αν το φωνάξουμε, αλλά να γυρίσει μόνο όταν ακούσει κάποιον άλλο χαρακτηριστικό ήχο (π.χ. μια κόρνα).

18 μήνες

Στον ενάμισι χρόνο, ένα παιδί που δεν έχει μιλήσει ακόμα, επικοινωνεί δείχνοντας με το δάχτυλο ή κάνοντας νεύματα και εκφράσεις. Ένα παιδί με αυτισμό δεν θα προσπαθήσει να υποκαταστήσει την ομιλία με κάποιο άλλο μέσο επικοινωνίας, δεν θα προσπαθήσει δηλαδή να επικοινωνήσει καθόλου.

24 μήνες

Στα δύο χρόνια, ένα παιδί μπορεί να φέρει κάτι ενδιαφέρον (μια εικόνα, ένα νέο παιχνίδι) στη μητέρα του και να περιμένει με χαρά την αντίδρασή της. Ένα παιδί με αυτισμό μπορεί να φέρει κάτι ενδιαφέρον στη μητέρα του αλλά να μην ενδιαφερθεί καθόλου για την αντίδρασή της (να μην περιμένει καν να τη δει).

Η δύναμη του γονεϊκού ενστίκτου

Σε κάθε περίπτωση, όταν ένας γονιός ανησυχεί πρέπει να αναζητά τις απαντήσεις όσο απλοϊκές και αν νιώθει ότι είναι οι ερωτήσεις του. Εμείς γνωρίζουμε τα παιδιά μας πιο καλά απ' τον καθένα και οφείλουμε να δρούμε ακόμα και ενστικτωδώς αν αισθανθούμε ότι υπάρχει σοβαρός λόγος.

Εάν, λοιπόν, παρατηρήσουμε κάτι από τα παραπάνω ή άλλες συμπεριφορές του παιδιού που μας βάζουν σε σκέψεις, το καλύτερο που έχουμε να κάνουμε είναι να μιλήσουμε με τον παιδίατρό μας ή έναν άλλον ειδικό. Μπορούμε ακόμα και να πάρουμε μια δεύτερη γνώμη, αφού σε θέματα όπως ο αυτισμός, είναι σημαντικό να γνωρίζουμε από νωρίς τι συμβαίνει και πώς θα το αντιμετωπίσουμε.

Πηγή: healthychildren.org, mama365.gr